

Куцик Петро. Аналіз фінансової стійкості як інструмент управління сталим розвитком підприємства. *Економічний дискурс*. 2026. Випуск 1. С. 199-208.
DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2026-1-19>

УДК 658.14:657.62
JEL Classification M 21

Куцик Петро

д.е.н., проф., ректор, професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування
Львівський торговельно-економічний університет

м. Львів, Україна

E-mail: kutsykpetro@gmail.com,

ORCID ID:0000-0001-5795-9704

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація

Вступ. В сучасних умовах господарювання забезпечення сталого розвитку підприємства є однією з прерогатив системи управління. Нестабільність і невизначеність зовнішнього середовища, обумовлені повномасштабною війною росії в Україні, обумовлюють необхідність пошуку ефективних інструментів підтримки прийняття рішень, спрямованих на збалансований розвиток підприємства у довгостроковій перспективі. З огляду на це, зростає значимість аналізу фінансової стійкості підприємства та адаптації його методики до сучасних умов господарювання як інформаційної основи для прийняття управлінських рішень.

Методи. Методологічною основою дослідження є концепція сталого розвитку. Загальнонаукові методи – аналіз і синтез використані для дослідження взаємозв'язку і взаємозалежності фінансової стійкості із складовими сталого розвитку та виявлення недоліків чинної методики її аналізу. З використанням методу теоретичного узагальнення уточнено сутність понять “сталій розвиток” та фінансова стійкість” підприємства. На підставі системного і комплексного підходів розвинуто усталену методичку аналізу фінансової стійкості у контексті сталого розвитку підприємства.

Результати. У статті зацентовано увагу на тому, що “сталій розвиток підприємства – це безперервна збалансована зміна його економічної, соціальної та екологічної складових під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників, що забезпечує перехід від одного до іншого, якісно вищого стану”. У цьому контексті під фінансовою стійкістю підприємства в умовах сталого розвитку автор пропонує розуміти, “його здатність фінансово забезпечувати стабільне й ефективне функціонування у коротко- і довгостроковій перспективі завдяки швидкій адаптації до змін, викликаних впливом зовнішніх і внутрішніх економічних, соціальних й екологічних чинників, та оптимальній структурі капіталу у рамках допустимого рівня ризику”.

Аргументовано значимість аналізу фінансової стійкості як одного з основних інструментів формування інформаційного забезпечення управління фінансовою стійкістю підприємства у контексті його сталого розвитку. Виокремлені основні недоліки використовуваної методики аналізу фінансової стійкості підприємств задля усунення яких обґрунтовано необхідність використання комплексного і системного підходів до аналітичного дослідження фінансової стійкості підприємств, що передбачає врахування впливу чинників не тільки внутрішнього, але й зовнішнього середовища як у коротко-, так і довгостроковій перспективі, що дало можливість її розвинути та структурувати.

Перспективи. Подальші дослідження вбачається за доцільне проводити у напрямі розвитку методики аналізу впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовищ на фінансову стійкість підприємства та формування системи показників її інтегрального оцінювання.

Ключові слова: аналіз, методика, фінансова стійкість, структура капіталу, управління, сталий розвиток.

Вступ.

Динамічність, непередбачуваність і турбулентність середовища, в якому функціонують вітчизняні підприємства, потребують прийняття взаємоузгоджених на оперативному, тактичному та стратегічному рівнях управлінських рішень у надзвичайно стислі терміни. На сьогодні, в умовах повномасштабної війни росії в Україні, саме швидкість ухвалення адекватних рішень є одним із чинників ефективного управління підприємствами, оскільки дозволяє своєчасно реагувати на потенційні загрози і ризики та завдяки їх уникненню або ж нейтралізації забезпечувати сприятливі умови для сталого розвитку, тобто функціонування у період повоєнної відбудови та у більш довгостроковій перспективі. З огляду на зазначене, виникає необхідність у перегляді використовуваних підходів та методик формування аналітичного забезпечення управління. Концептуально, у XXI столітті, на противагу XX, вже відбулася зміна парадигми економічного аналізу – теоретико-методологічної моделі, що включає сприйняття й реагування на проблеми дослідження всіх економічних явищ та процесів у їх взаємозв'язку і взаємозалежності під впливом внутрішніх та зовнішніх чинників у контексті забезпечення сталого розвитку. Це, своєю чергою, обумовлює необхідність внесення відповідних змін і в усталену методику аналізу фінансової стійкості підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання теорії та методики аналізу фінансової стійкості суб'єктів господарювання різних видів діяльності досліджували такі вітчизняні вчені, як: Я. Белінська, О. Гергега [11], О. Терещенко, А. Голобородько [7], М. Гузь [10], С. Каплін [8], Л. Коваль [8], Ю. Костенко [10], О. Копилук [9], П. Куцик [11], Н. Марусяк [12], О. Музичка [9], М. Кравченко, О. Короленко [10], В. Прохорова [15], Я. Шевченко [8] та ін. Результати досліджень теоретичних та методичних питань оцінювання фінансової стійкості підприємств різних видів діяльності знайшли своє відображення у публікаціях таких закордонних науковців, як: Е. Альтман, Л. Наранчімег і К. Енгангалам [3], М. Даман і С. Й. Хо [1], Е. Герман і К-Е. Зідо [2] та ін. Водночас недостатньо розкритими залишаються питання аналізу фінансової стійкості у контексті забезпечення сталого розвитку підприємства, і, відповідно, потребують подальшого дослідження.

Мета.

Метою статті є дослідження методики аналізу фінансової стійкості та її уточнення і структуризація у контексті забезпечення сталого розвитку підприємства.

Методологія дослідження.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є концепція сталого розвитку. У процесі дослідження використані методи аналізу і синтезу – для дослідження взаємозв'язку і взаємозалежності фінансової стійкості із складовими сталого розвитку та виявлення недоліків чинної методики її аналізу. З використанням методу теоретичного узагальнення уточнено сутність понять “сталий розвиток” та фінансова стійкість” підприємства. На підставі системного і комплексного підходів розвинуто чинну методику аналізу фінансової стійкості у контексті сталого розвитку підприємства.

Результати.

Україна, як демократична та суверенна держава прогресивної світової спільноти, підтримала проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25

вересня 2015 року № 70/1 глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року [13]. Рішення про необхідність забезпечувати дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року у контексті результатів їх адаптації з урахуванням специфіки розвитку України, викладених у Національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” було закріплено Указом Президента України від 30.09.2019 р. [14].

Визначені національні Цілі Сталого Розвитку (ЦСР) є основою для інтеграції зусиль, спрямованих на забезпечення економічного зростання, соціальної справедливості та раціонального природокористування. Іншими словами, така інтеграція зусиль для забезпечення сталого розвитку має відбуватися на двох фундаментальних рівнях: макроекономічному – держави та мікроекономічному – для забезпечення сталого розвитку підприємства як відкритої економічної підсистеми у складі системи вищого порядку – національної економіки.

З огляду на тлумачення слів “сталий” (безперервний, тривалий) та “розвиток” (процес, унаслідок якого відбувається зміна якості чого-небудь, перехід від одного якісного стану до іншого, вищого) [5], на наш погляд, сталий розвиток підприємства – безперервна збалансована зміна його економічної, соціальної та екологічної складових під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників, що забезпечує перехід від одного до іншого, якісно вищого стану.

Забезпечувальним аргументом та необхідною умовою сталого розвитку підприємства, особливо в частині досягнення 8-ої – “сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх та 9-ої “створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям” цілей, є фінансова стійкість суб’єктів бізнесу. Відповідно, зростає роль аналізу як дієвого інструмента формування інформаційного забезпечення управління фінансовою стійкістю підприємства у контексті його сталого розвитку, особливо в умовах війни. Адже саме “аналіз і розробка інструментів, що підвищують фінансову стійкість у періоди воєнних дій і економічної турбулентності, є необхідною умовою формування економічної стратегії відновлення та стійкого розвитку” [12, с. 484].

Неабиякий інтерес до категорії “фінансова стійкість” впродовж багатьох років з боку вітчизняних і зарубіжних дослідників обумовлений її важливістю для забезпечення функціонування підприємств. Це, своєю чергою, пояснює різноманітність трактувань даної дефініції у науковій та навчально-методичній літературі. Водночас, варто зауважити, що спільною, практично для всіх визначень, характеристикою даної категорії є здатність підприємства забезпечувати довготривале функціонування.

На наш погляд, фінансова стійкість підприємства в умовах сталого розвитку – це його здатність фінансово забезпечувати стабільне й ефективне функціонування у коротко- і довгостроковій перспективі завдяки швидкій адаптації до змін, викликаних впливом зовнішніх і внутрішніх економічних, соціальних й екологічних чинників, та оптимальній структурі капіталу у рамках допустимого рівня ризику.

Класичний, усталений підхід до аналізу фінансової стійкості передбачає використання методик, що поєднує застосування абсолютних і відносних показників. Варто зазначити, що дана методика є найбільш широко використовувана і в зарубіжній практиці [2; 3].

Оцінювання фінансової стійкості з використанням абсолютних показників передбачає визначення типу стійкості (абсолютна і нормальна стійкість; нестійкий і кризовий фінансовий стан) на основі порівняння величини матеріальних оборотних активів із відповідними джерелами їх фінансування.

Дослідження фінансової стійкості підприємства з використанням абсолютних показників доповнюють розрахунком та інтерпретацією фінансових коефіцієнтів. Їх умовно можна об’єднати в дві групи. Коефіцієнти однієї групи характеризують співвідношення між окремими видами коштів (коефіцієнти автономії (фінансової незалежності), фінансової залежності (мультиплікатор власного капіталу), залучення позикових коштів (концентрації позикового капіталу), фінансової стійкості), а

іншої – співвідношення окремих видів активів і пасивів підприємства (коефіцієнти маневреності, самофінансування оборотних активів, самофінансування матеріальних оборотних активів).

Широкому застосуванню даної методики на практиці сприяли нескладність розрахунків та доступність інформаційної бази для проведення (джерелом інформації виступає Звіт про фінансовий стан, який, як відомо, не становить комерційної таємниці).

Водночас, попри свої позитивні характеристики, традиційна методика аналізу фінансової стійкості на сьогодні не здатна повною мірою задовольнити інформаційні потреби користувачів через низку важливих, на наш погляд, ознак (рис. 1).

Рис. 1. Основні недоліки чинної методики аналізу фінансової стійкості підприємства (сформовано автором)

Насамперед, це стосується її ретроспективного спрямування та відсутності комплексного і системного підходів. Безперечно, застосування традиційної методики дозволяє визначити тип фінансової стійкості та інтерпретувати характер змін у відповідних фінансових коефіцієнтах у минулих періодах, виявити певні тенденції та слабкі сторони.

Однак, відсутність комплексного і системного підходів – неврахування взаємозв'язку і взаємозалежності з іншими фінансовими параметрами, та недостатня інтеграція аналітичних досліджень на стратегічному, тактичному і операційному рівнях, унеможливають формування адекватної інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують належну фінансову стійкість як у коротко-, так і довгостроковій перспективі, зокрема, та сталий розвиток підприємства, загалом. Адже “в сучасних умовах аналітичне забезпечення повинне в повному обсязі задовольняти інформаційні потреби управління в процесі прийняття рішень, спрямованих не тільки на досягнення економічної стійкості і зростання вартості бізнесу, але й передбачати мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище і враховувати соціальну складову” [6].

Одним із важливих методичних завдань, що доводиться вирішувати у процесі аналізу фінансової стійкості, є формування системи показників, які використовуються в процесі досліджень. Вивчення наукових публікацій та навчально-методичних розробок у цьому напрямі засвідчує про

відсутність єдиного підходу як у використуванні термінології, так і у відборі показників та їх включенні до системи оцінювання. Один і той же за своєю суттю показник, який характеризує один і той же параметр фінансової стійкості має різні назви у дослідників.

Неоднаковою є і кількість пропонованих для аналізу показників, що, насамперед, є наслідком неврахування кореляційних зв'язків між ними. Використання в процесі аналізу фінансової стійкості коефіцієнтів із високим рівнем мультиколінеарності (до прикладу, коефіцієнти автономії і концентрації позикового капіталу; автономії і фінансової залежності), що, ускладнює як аналітичні розрахунки, так і трактування одержаних результатів. Відповідно, вбачається за доцільне, при формуванні системи коефіцієнтів, за якими оцінюється фінансова стійкість, враховувати кореляційні зв'язки між ними.

Окрім цього, значна частина дослідників [4; 8; 10; 12] пропонує включати до цієї системи показники платоспроможності, що, на наш погляд, засвідчує глибоке нерозуміння причинно-наслідкових зв'язків. Фінансова стійкість – це чинник, який впливає на наслідок (результат) – платоспроможність.

Таким чином, необґрунтоване та нелогічне формування системи показників призводить до ускладнення застосування методики на практиці, викривлення результатів аналізу, а, відповідно, і до прийняття неефективних управлінських рішень.

Доволі дискусійним є і питання використання в якості орієнтирів так званих рекомендованих значень коефіцієнтів фінансової стійкості (до прикладу, рекомендоване значення коефіцієнта автономії має перевищувати 0,5). Варто зазначити, що рекомендовані значення з'явилися в середині ХХ століття на основі досліджень зарубіжних фінансових аналітиків збанкрутілих підприємств. В Україні аналогічних досліджень не проводилось. З огляду на те, що умови, в яких функціонують вітчизняні підприємства, наразі суттєво відрізняються від умов, до прикладу країн Європейського Союзу, вбачається за доцільне в якості орієнтирів використовувати власні скорингові моделі, а в якості бази порівняння – середньогалузеві значення.

З огляду на зазначене, нами пропонується розвинута і доповнена методика аналізу фінансової стійкості підприємства у контексті забезпечення його сталого розвитку, яка, на відміну від традиційної, передбачає проведення досліджень як у коротко-, так і довгостроковій перспективі та врахування впливу зовнішніх економічних, соціальних й екологічних факторів і вибір оптимальної структури капіталу (рис. 2).

Методика аналізу фінансової стійкості підприємства у короткостроковій перспективі передбачає дослідження дотримання динамічних моделей: оцінювання змін у структурі активів і капіталу, стану рівноваги активів і пасивів та задовільності структури балансу; визначення типу фінансової стійкості з використанням абсолютних показників; розрахунок відносних показників фінансової стійкості та інтерпретація їх динаміки; аналіз внутрішніх факторів, які обумовили зміну показників фінансової стійкості. У довгостроковій перспективі – дослідження факторів макроекономічного впливу та оцінювання фінансових ризиків і ймовірності настання банкрутства задля вибору оптимальної структури капіталу, здатної забезпечити стабільне довготривале функціонування підприємства.

Дослідження фінансової стійкості у короткостроковій перспективі доцільно розпочинати із виявлення тенденцій зміни основних складових активів і пасивів підприємства, оскільки саме вони визначають її рівень. При цьому необхідно враховувати, що структура активів, насамперед, залежить від галузевої належності підприємства. Так, зокрема, на виробничих підприємствах лівова частка у загальній величині активів належить необоротним, тоді як на торговельних – оборотним. Це обумовлено специфікою діяльності суб'єктів бізнесу, яка, своєю чергою, обумовлює і структуру капіталу. Нераціональна структура активів і пасивів підприємства спричиняє порушення фінансової рівноваги, і, відповідно, зниження рівня фінансової стійкості. З огляду на це, однією із складових методики аналізу фінансової стійкості має бути дослідження виконання динамічних моделей, які дозволяють оцінити структуру капіталу, стан рівноваги активів і пасивів та

задовільність структури балансу.

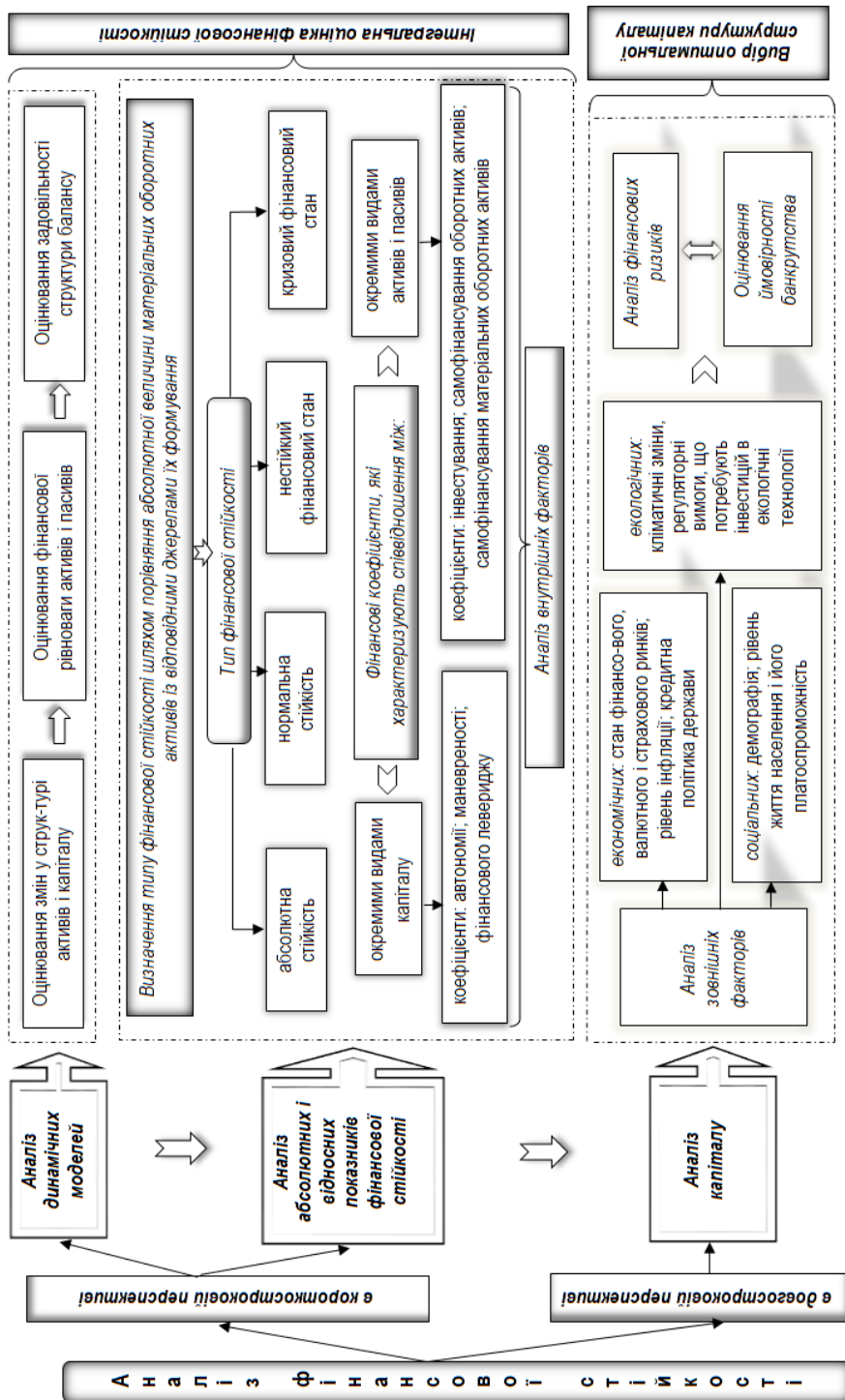

Рис. 2. Структура методики аналізу фінансової стійкості у контексті сталого розвитку підприємства (розробка автора)

Для оцінювання змін у структурі пасиву балансу необхідно порівняти фактичні співвідношення індексів динаміки основних складників капіталу підприємства з їх нормативною динамічною моделлю, яка має такий вигляд:

$$I_{ВК} > I_{ВБ} > I_3 > I_{ПЗ},$$

де $I_{ВК}$ – індекс власного капіталу;

$I_{ВБ}$ – індекс валюти балансу;

I_3 – індекс зобов'язань;

$I_{ПЗ}$ – індекс поточних зобов'язань.

Для оцінювання стану рівноваги активів і пасивів доцільно використовувати нерівність:

$$I_{ВOK} > I_{OA} > I_{ПЗ},$$

де $I_{ВOK}$ – індекс власного оборотного капіталу;

I_{OA} – індекс оборотних активів;

$I_{ПЗ}$ – індекс поточних зобов'язань.

Виконання даної нерівності засвідчує про зростання рівня самофінансування оборотних активів, а, відповідно, і про покращення стану рівноваги його активів і джерел їх фінансування та призводить до зростання рівня задовільності структури балансу.

Задля своєчасного виявлення негативних тенденцій формування незадовільної структури балансу, що може призвести до зниження рівня фінансової стійкості, і, водночас для оцінювання ризику банкрутства вбачаємо за доцільне розраховувати коефіцієнт В. Бівера за формулою:

$$K_B = \frac{ЧП + А}{\overline{ПК}},$$

де ЧП – чистий прибуток;

А – амортизація;

$\overline{ПК}$ – середньорічна вартість позикового капіталу.

Зменшення значення даного коефіцієнта засвідчує про формування незадовільної структури балансу та зниження рівня фінансової стійкості підприємства. Відповідно до зарубіжної практики, така ситуація складається тоді, коли впродовж двох років значення коефіцієнта не перевищує 0,2.

Аналіз фінансової стійкості у довгостроковій перспективі передбачає дослідження капіталу підприємства та впливу на нього зовнішніх – економічних, соціальних і екологічних факторів у взаємозв'язку з оцінюванням фінансових ризиків та ймовірності настання банкрутства з метою формування його оптимальної структури, здатної гарантувати сталий розвиток. Доцільність дослідження факторів зовнішнього середовища обумовлена їх суттєвим впливом на структуру капіталу і, відповідно, фінансову стійкість, з однієї сторони, та необхідністю забезпечення дотримання Цілей сталого розвитку, з іншої. Необхідність оцінювання фінансових ризиків та ймовірності настання банкрутства під час аналізу фінансової стійкості викликана наявністю тісного взаємозв'язку між ними та структурою капіталу.

Висновки і перспективи.

Забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України обумовлює необхідність перегляду традиційних підходів до формування аналітичного забезпечення управління суб'єктами бізнесу загалом і їх фінансовою стійкістю, зокрема.

З огляду на невідповідність, в силу своїх недоліків, чинної методики аналізу фінансової стійкості сучасним умовам господарювання, ускладненим воєнними діями росії в Україні,

запропоновано її розвинути та доповнити на основі системного і комплексного підходів, що передбачає проведення досліджень як у коротко-, так і довгостроковій перспективі з урахуванням дії внутрішніх і зовнішніх факторів.

Відповідно, запропоновано традиційно сформовану на сьогодні методику аналізу фінансової стійкості доповнити дослідженням складу активів і пасивів на предмет їх раціональності, рівноваги й задовільності структури балансу й аналізом внутрішніх факторів – у короткостроковій перспективі та виявленням і вимірюванням впливу зовнішніх – макроекономічних, соціальних й екологічних факторів, оцінюванням фінансових ризиків та ймовірності банкрутства задля формування оптимальної структури капіталу – у довгостроковій перспективі. Адже підтримка оптимального балансу між власними та позиковими коштами дозволяє зменшувати рівень фінансових ризиків і, відповідно, забезпечувати стабільність підприємства в довгостроковому періоді.

Подальші наші дослідження будуть спрямовані на розвиток методики факторного аналізу фінансової стійкості підприємства.

Список використаних джерел

1. Damane, M., & Ho, S.Y. (2024). The impact of financial inclusion on financial stability: review of theories and international evidence. *Development Studies Research*, Vol. 11, Issue 1. DOI: 10.1080/21665095.2024.2373459.
2. Herman, E, Zsido, K-E. (2023). The financial sustainability of retail food smes based on financial equilibrium and financial performance. *Mathematics*, Vol. 11, Issue 15. 3410. DOI: 10.3390/math 11153410.
3. Naranchimeg, L., Enkhangalan, C. (2020). Some issues of financial stability analysis. *iBusiness*, Vol. 12, Issue 4, pp. 140-149. DOI: 10.4236/ib.2020.124010.
4. Андрос С. В. Механізм забезпечення фінансової стійкості як активний елемент у системі стабілізації кредитування і нарощення економічного потенціалу підприємств агропромислового виробництва. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2025. № 1 (31). <https://doi.org/10.15276/EJ.01.2025.1>
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). [Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. К. Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2005. 1728 с. <https://vtssum.wdbk.org/>
6. Герасименко Т. О., Медвідь Л. Г. Аналітичне забезпечення управління операційною діяльністю торговельних підприємств у контексті сучасних трендів розвитку ритейлу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: “Економіка і менеджмент”*. 2025. Вип. № 65. С. 97-106. <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2025-65-12>
7. Голобородько, А. Стратегія фінансової стійкості підприємств в умовах цифровізації. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). 173-179. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-24>
8. Каплін, С. М., Шевченко, Я. С., & Коваль, Л. А. Побудова фінансової моделі стійкості підприємства в умовах нестабільного валютного ринку. *Актуальні питання економічних наук* 2025. № 14. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035780>
9. Копилук О. І., Тимчишин Ю. В., Музичка О. М. Фінансова стійкість у системі забезпечення економічної безпеки підприємства. *Бізнес Інформ*. 2021. № 3. С. 81-87. URL : https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-3_0-pages-81_87.pdf.
10. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>
11. Куцик П. О., Герєга О. В. Управління потенціалом фінансово-економічної стійкості та ефективності підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія [за загальною редакцією професора Куцика П. О.]. Львів : ЛТЕУ, 2023. 328 с.
12. Марусяк Н. Забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану та економічної турбулентності. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 5 (56), 483-488. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-66>
13. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року : Резолюція. 70/1. Генеральна Асамблея ООН. 25 вересня 2015 року. URL : https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030_UA.pdf.
14. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
15. Прохорова В. В., Юхман Я. В., Щербина Є. В. Тріада парадигми забезпечення антикризового

управління стійким розвитком підприємств. *Проблеми економіки*. 2025. № 2. С. 134–142.
<https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-134-142>

Статтю отримано: 17.02.2026 / Рецензування 01.04.2026 / Прийнято до друку: 30.04.2026

Petro Kutsyk

Doctor of Economics, Professor, Rector, Professor
of the Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation
Lviv University of Trade and Economics
Lviv, Ukraine

E-mail: kutsykpetro@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5795-9704

ANALYSIS OF FINANCIAL STABILITY AS A TOOL FOR MANAGING SUSTAINABLE ENTERPRISE DEVELOPMENT

Abstract

Introduction. In modern business conditions, ensuring the sustainable development of an enterprise is one of the priorities of the management system. Instability and uncertainty of the external environment, caused by the full-scale Russian war against Ukraine, necessitate the search for effective decision-support tools aimed at the balanced long-term development of enterprises. In this context, the importance of financial stability analysis and the adaptation of its methodology to modern business conditions is increasing as an information basis for managerial decision-making.

Methods. The methodological basis of the study is the concept of sustainable development. General scientific methods—analysis and synthesis—were used to examine the interrelationship and interdependence between financial stability and the components of sustainable development, as well as to identify shortcomings in the current methodology of its analysis. The method of theoretical generalization was applied to clarify the essence of the concepts of “sustainable development” and “financial stability” of an enterprise. Based on systemic and integrated approaches, the established methodology for analyzing financial stability was further developed in the context of sustainable development of an enterprise.

Results. The article emphasizes that “sustainable development of an enterprise is a continuous balanced transformation of its economic, social, and environmental components under the influence of internal and external factors, ensuring the transition from one state to another of higher quality.” In this context, the author proposes to define financial stability of an enterprise under conditions of sustainable development as “its ability to financially ensure stable and efficient functioning in the short- and long-term perspective through rapid adaptation to changes caused by internal and external economic, social, and environmental factors, and an optimal capital structure within an acceptable level of risk.”

The importance of financial stability analysis as one of the key tools for forming information support for managing an enterprise’s financial stability in the context of sustainable development is substantiated. The main shortcomings of the current methodology for analyzing financial stability are identified. To address them, the necessity of using a comprehensive and systemic approach to the analytical study of enterprise financial stability is justified. This approach considers the influence of both internal and external environmental factors in the short- and long-term perspective, which made it possible to further develop and structure the methodology.

Discussion. Further research should focus on developing methodologies for analyzing the impact of internal and external environmental factors on enterprise financial stability, as well as forming a system of indicators for its integrated assessment.

Keywords: analysis, methodology, financial stability, capital structure, management, sustainable development.

References

1. Damane, M., & Ho, S. Y. (2024). The impact of financial inclusion on financial stability: Review of theories and international evidence. *Development Studies Research*, 11(1). <https://doi.org/10.1080/21665095.2024.2373459>
2. Herman, E., & Zsido, K.-E. (2023). The financial sustainability of retail food SMEs based on financial equilibrium and financial performance. *Mathematics*, 11(15), 3410. <https://doi.org/10.3390/math11153410>
3. Naranchimeg, L., & Enkhamgalan, C. (2020). Some issues of financial stability analysis. *iBusiness*, 12(4), 140–149. <https://doi.org/10.4236/ib.2020.124010>

4. Andros, S. V. (2025). Mekhanizm zabezpechennia finansovoi stiiokosti yak aktyvnyi element u systemi stabilizatsii kredyтування i naroshchennia ekonomichnogo potentsialu pidpriemstv ahropromyslovoho vyrobnytstva [The mechanism for ensuring financial stability as an active element in the system of credit stabilization and enhancement of the economic potential of agro-industrial enterprises]. *Ekonomichnyi zhurnal Odeskoho politekhnichnogo universytetu*, 1(31). <https://doi.org/10.15276/EJ.01.2025.1>
5. Busel, V. T. (Ed.). (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] (rev. ed.). Kyiv–Irpın: VTF “Perun”. Retrieved from <https://vtssum.wdbk.org/>
6. Herasymenko, T. O., & Medvid, L. H. (2025). Analitichne zabezpechennia upravlinnia operatsiinoiu diialnistiu torhovelnykh pidpriemstv u konteksti suchasnykh trendiv rozvytku rytuilu [Analytical support for managing the operational activities of trade enterprises in the context of modern retail development trends]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnogo humanitarnogo universytetu. Seria: Ekonomika i menedzhment*, 65, 97–106. <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2025-65-12>
7. Holoborodko, A. (2025). Stratehiia finansovoi stiiokosti pidpriemstv v umovakh tsyfrovizatsii [Strategy of enterprise financial stability under digitalization conditions]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 1(52), 173–179. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-24>
8. Kaplin, S. M., Shevchenko, Ya. S., & Koval, L. A. (2025). Pobudova finansovoi modeli stiiokosti pidpriemstva v umovakh nestabilnogo valiutnogo rynku [Building a financial stability model of an enterprise under conditions of an unstable currency market]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, 14. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035780>
9. Kopyliuk, O. I., Tymchyshyn, Yu. V., & Muzychka, O. M. (2021). Finansova stiiokist u systemi zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Financial stability in the system of ensuring enterprise economic security]. *Biznes Inform*, 3, 81–87. Retrieved from https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-3_0-pages-81_87.pdf
10. Kostenko, Yu., Korolenko, O., & Huz, M. (2022). Analiz finansovoi stiiokosti pidpriemstva v umovakh voiennoho stanu [Analysis of enterprise financial stability under martial law conditions]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 43. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>
11. Kutsyk, P. O., & Hereha, O. V. (2023). *Upravlinnia potentsialom finansovo-ekonomichnoi stiiokosti ta efektyvnosti pidpriemstv torhivli: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Management of financial and economic stability and efficiency of trade enterprises: Theory, methodology, practice]. Lviv: LTEU.
12. Marusiak, N. (2025). Zabezpechennia finansovoi stiiokosti pidpriemstv v umovakh voiennoho stanu ta ekonomichnoi turbulentnosti [Ensuring enterprise financial stability under martial law and economic turbulence]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 5(56), 483–488. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-66>
13. United Nations General Assembly. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development* (Resolution 70/1, September 25, 2015). Retrieved from <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030-UA.pdf>
14. President of Ukraine. (2019). *On the Sustainable Development Goals of Ukraine until 2030* (Decree No. 722/2019, September 30, 2019). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
- Prokhorova, V. V., Yukhman, Ya. V., & Shcherbyna, Ye. V. (2025). Triada paradyhmy zabezpechennia antykryzovoho upravlinnia stiiokym rozvytkom pidpriemstv [The triad of the paradigm for ensuring anti-crisis management of sustainable enterprise development]. *Problemy ekonomiky*, 2, 134–142. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-134-142>

Received: 02.17.2026 / Review 04.01.2026 / Accepted 04.30.2026

